

Reprezentativnost evropských organizací sociálního partnerství: Dřevozpracující odvětví

Shrnutí

Úvod

Účelem této studie je předložit nezbytné informace na podporu sociálního dialogu v rámci dřevozpracujícího odvětví. Soubor studií reprezentativnosti Eurofoundu se snaží identifikovat příslušné národní a nadnárodní organizace sociálního partnerství z oblasti průmyslových vztahů ve vybraných odvětvích. Pro dosažení uvedených cílů tato studie identifikuje příslušné organizace sociálního partnerství v dřevozpracujícím odvětví prostřednictvím přístupu shora dolů (včetně seznamu členů evropských afiliací) a přístupu zdola nahoru prostřednictvím sítě evropských korespondentů Eurofoundu. Národní organizace z tohoto odvětví jsou do této studie zahrnuty za předpokladu, že se buď pravidelně účastní kolektivního vyjednávání v odvětví, a/nebo jsou přidruženými členy některého evropského obchodního nebo pracovního sdružení v odvětví ze seznamu evropských organizací sociálního partnerství, požádaných o konzultaci podle článku 154 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který spravuje Komise, a/nebo se účastní evropského sociálního dialogu v odvětví.

Definice odvětví

Pro účely této studie je dřevozpracující odvětví definováno podle statistické klasifikace ekonomických činností v Evropském společenství (NACE), aby se zajistila srovnatelnost zjištění napříč členskými zeměmi. Konkrétně je dřevozpracující odvětví definováno jako odvětví zahrnující NACE (Rev. 2) 16. Jedná se o následující aktivity:

- 16.1 Výroba pilařská a impregnace dřeva;
- 16.2 Výroba dřevěných výrobků, výroba korkových, proutěných a slaměných výrobků.

Ekonomické pozadí

Evropské šetření pracovních sil (EU-LFS) pro rok 2014 ukázalo, že dřevozpracující odvětví v členských státech EU celkem zaměstnává méně než 1,5 miliónu pracovníků,

z nichž 83 % jsou muži. Většina zaměstnanců v oboru pracuje na plný úvazek v malých společnostech s méně než 10 pracovníky. Odvětví zažívá pokles, který je částečně způsoben přetrvávajícím poklesem poptávky po výrobcích ze dřeva a částečně je důsledkem nízkých úrovní investic, vysokých nákladů a konkurujících dovozů. Odvětví bylo také ovlivněno hospodářskou krizí a zaměstnanost od roku 2008 neustále klesá.

Národní úroveň zastoupení zájmů

Odborové svazy

V dřevozpracujícím odvětví ve více než polovině členských států EU převládá pluralistický systém asociací. Celkem bylo v odvětví zjištěno 62 odborových svazů ve 27 členských státech EU (Malta nemá žádný odborový svaz v tomto odvětví). V 11 zemích existuje v odvětví pouze jeden odborový svaz, v pěti zemích dva odborové svazy a v pěti zemích tři odborové svazy. Šest států má v tomto odvětví čtyři nebo více odborových svazů, takže situace v těchto státech je fragmentovaná.

Pokud jde o hustotu odborových svazů, míry hustoty v odvětví jsou k dispozici pouze pro 27 ze 62 případů. Ačkoliv se situace v jednotlivých zemích a odborech významně liší, statistiky ukazují, že více než polovina odborů, o nichž jsou k dispozici příslušné informace, se vyznačuje nízkou nebo velmi nízkou odvětvovou hustotou (méně než 10 %).

Organizace zaměstnavatelů

Pokud jde o zaměstnavatele, ve 25 členských státech EU bylo zjištěno 50 organizací zaměstnavatelů v odvětví (Bulharsko, Malta a Polsko nemají v odvětví žádné organizace zaměstnavatelů). V deseti zemích existuje pouze jedna organizace zaměstnavatelů, v devíti zemích dvě organizace, ve čtyřech zemích tři a ve dvou zemích čtyři nebo více organizací.

Pokud jde o hustotu organizací zaměstnavatelů, odvětvové hustoty jsou nízké, přičemž pouze jedna organizace dosahuje hustoty členských organizací přes 50 %. V případech, kdy jsou k dispozici informace o obou typech hustoty (28 případů), jsou hustoty odvětvové domény v případě společností nižší než v případě zaměstnanců. To platí ve 21 případech z 28 a mohlo by to naznačovat poněkud vyšší náchyllost ke sdružování u větších společností v porovnání s jejich menšími protějšky.

Kolektivní vyjednávání

Deset z 20 zemí s dostupnými údaji zaznamenává vysoké míry kolektivního vyjednávání, které překračují 80 %; tři země identifikují rekordní míry kolektivního vyjednávání mezi 50 % a 70 %; pět zemí zaznamenává velmi malou míru kolektivního vyjednávání – méně než 15 %. V Estonsku a na Maltě kolektivní vyjednávání v odvětví vůbec neprobíhá. Nejsilnějším faktorem, který vysvětluje vysoký rozsah kolektivního vyjednávání, je převaha vyjednávání s větším počtem zaměstnavatelů. Podobně převaha vyjednávání s jediným zaměstnavatelem vysvětluje jeho nižší rozsah.

Evropská úroveň zastoupení zájmů

Evropská federace pracovníků ve stavebním a dřevařském průmyslu (EFBWW) má 34 přímých afilací z posuzovaných zemí, z nichž 31 se účastní kolektivního vyjednávání v odvětví.

Konfederace CEI-Bois má 19 afilací v rámci odvětví v 16 zemích, přičemž 16 se zapojuje do kolektivního vyjednávání.

Kritéria reprezentativnosti

Podle rozhodnutí Komise připojenému ke sdělení (COM(98)322final) musejí organizace, které je možno požádat o konzultaci, splňovat následující podmínky:

- (a) (...) mít vztah ke specifickým odvětvím nebo kategoriím a být organizovány na evropské úrovni,
- (b) (...) sestávat z organizací, které jsou samy nedílnou a uznávanou součástí struktur sociálních partnerů v členských státech a mají schopnost vyjednat o dohodách a které reprezentují několik členských států, (c) (...) mít odpovídající struktury, aby se zajistila jejich efektivní účast na práci výborů.

Třetí kritérium reprezentativnosti na evropské úrovni se vztahuje ke schopnosti organizací vyjednat jménem svých členů a vstupovat do „smluvních vztahů, včetně dohod“ (článek 155 TFEU), tj. schopnost zavazovat sebe a svoje národní afilace.

EFBWW a CEI-Bois upravily tyto otázky v „Memorandu o porozumění o zapojení do sociálního dialogu“ (17. června 1994). Podle článku 2 tohoto memoranda „obě strany jednájí na základě předpokladu, že konečná a/nebo závazná prohlášení budou schválena jejich příslušnými členskými organizacemi před tím, než budou použita na veřejnosti“.

EFBWW a CEI-Bois mají tedy ad hoc mandát vyjednat jménem svých členů, před podpisem závazného prohlášení však musejí požádat o konzultaci své členské organizace.

Další organizace na evropské úrovni

Přehled členství ve vnitrostátních odborech zahrnutých do studie ukazuje, že existuje pouze jediná z uvedených evropských organizací, která zahrnuje minimálně tři státy, a to Evropský odborový svaz IndustriAll (IndustriAll) působící v šesti státech. Přítomnost této organizace odráží překrývající se oblasti mnoha odborových svazů, protože tato organizace se neprofiluje v tom smyslu, že by přitahovala svazy náležící k dřevozpracujícímu odvětví.

Podobný přezkum členství vnitrostátních sdružení zaměstnavatelů/firem odhaluje, že některé z nich jsou členy jiných evropských sdružení než CEI-Bois: European Panel Federation (EPF), European Furniture Manufacturers Federation (UEA) a European Furniture Industries Confederation (EFIC). Na základě přístupu zdola nahoru jsou tyto evropské organizace přítomny ve třech zemích (EPF), ve čtyřech zemích (UEA) a v šesti zemích (EFIC). EPF je pobočkou CEI-Bois a UEA a EFIC jsou aktivní v oblasti výroby nábytku, která spadá mimo dřevozpracující odvětví.

Závěry

Analýzy dřevozpracujícího odvětví v zemích EU-28 provedené shora dolů a zdola nahoru ukazují, že EFBWW na straně zaměstnanců a CEI-Bois na straně zaměstnavatelů by měly být považovány za nejdůležitější zástupce zaměstnavatelů a zaměstnanců v odvětví.

Další informace

Zpráva *Reprezentativnost evropských organizací sociálních partnerů: dřevozpracující odvětví* je k dispozici na stránce <http://eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/comparative-information/representativeness-of-the-european-social-partner-organisations-woodworking-sector>

S žádostmi o další informace se obraťte na Camillu Galli da Bino, úřednici pověřenou poskytováním informací, na e-mailové adrese gdb@eurofound.europa.eu.